

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 6667/3.7.2026 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης της Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ, κ. Ευαγγελίας Λιακούλη, απευθυνόμενης προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα «Επιθετική στρατηγική των funds κατά των αγροτικών συνεταιρισμών», σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι τα ζητήματα που αφορούν την αγροτική πολιτική, τη θεσμική οργάνωση και χρηματοδότηση των αγροτικών συνεταιρισμών, καθώς και ειδικά μέτρα στήριξης του πρωτογενούς τομέα, αξιολογούνται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα, κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους είναι αρμόδια για τα θεσμικά εργαλεία πρόληψης και αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους, τη λειτουργική παρακολούθηση του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών, καθώς και για τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται από το ειδικό πλαίσιο διαχείρισης απαιτήσεων και προστασίας δανειοληπτών.

Επί του πρώτου ερωτήματος, σχετικά με τα μέτρα για τις οφειλές αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων προς την πρώην Αγροτική Τράπεζα

Η Τράπεζα της Ελλάδος, με την απόφαση ΕΠΑΘ 182/1/4.4.2016, διόρισε την εταιρεία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Α.Ε.» ως ειδικό εκκαθαριστή για το σύνολο των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων, μεταξύ των οποίων και η Αγροτική Τράπεζα υπό ειδική εκκαθάριση, με σκοπό την αποτελεσματικότερη διαχείριση της περιουσίας τους και την επίτευξη υψηλότερων επιχειρησιακών στόχων, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Η ΡQH λειτουργεί υπό την άμεση εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Τα υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα, και ιδίως η πρώην Αγροτική Τράπεζα υπό ειδική εκκαθάριση, έχουν στο ενεργητικό τους δανειακές απαιτήσεις έναντι οφειλετών που φέρουν ή

έφεραν την ιδιότητα αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών, όπως η ιδιότητα αυτή προσδιορίζεται κατά περίπτωση από την ισχύουσα νομοθεσία και τα αρμόδια όργανα. Στο πλαίσιο αυτό, η διαχείριση των σχετικών απαιτήσεων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αγροτικού τομέα, αλλά και τους κανόνες που διέπουν την ειδική εκκαθάριση, την προστασία των πιστωτών και το δημόσιο συμφέρον.

Προς την κατεύθυνση αυτή, με τα άρθρα 23 έως 26 του ν. 5184/2025 θεσμοθετήθηκαν πρόσφατα ειδικά μέτρα που συνδέονται με την επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας και τη διαχείριση απαιτήσεων έναντι αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών. Αντικείμενο του νόμου αποτελεί, μεταξύ άλλων, η παροχή κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων στους φορείς που ασχολούνται με τα αγροτικά δάνεια, για την εξυγίανση των σχετικών συμβάσεων και την επανεκκίνηση της αγροτικής ιδίως οικονομίας, μέσω της τροποποίησης των ν. 4261/2014 και 5072/2023.

Ειδικότερα, με το άρθρο 23 του ως άνω νόμου προβλέπεται ότι οι ειδικοί εκκαθαριστές πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση υποβάλλουν προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος επιχειρησιακά σχέδια με συγκεκριμένους στόχους. Επίσης, η διαχείριση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση μπορεί να ανατίθεται σε διαχειριστή πιστώσεων που πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Ειδικά για τους αγρότες, προστίθεται στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014 νέα παρ. 7, σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση της διαχείρισης απαιτήσεων έναντι αγροτών, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά λόγω του κλάδου στον οποίο απασχολούνται οι οφειλέτες, προτιμάται διαχειριστής πιστώσεων που μπορεί να αναχρηματοδοτήσει τα περιουσιακά του στοιχεία ή τις οικονομικές του δραστηριότητες, ο ίδιος ή σε συνεργασία με πιστωτικό ίδρυμα εξειδικευμένο στις αγροτικές δανειοδοτήσεις. Υπολογίζεται ότι η ρύθμιση αφορά σε περισσότερους από επτακόσιους (700) συνεταιρισμούς και είκοσι μία χιλιάδες (21.000) αγρότες, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας.

Επίσης, με το άρθρο 26 διευκολύνθηκε η πρόσβαση των αγροτών σε χρηματοδοτήσεις, καθώς καθίσταται δυνατή μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2025 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από τον χρηματοδοτούμενο. Με το νέο αυτό νομοθετικό πλαίσιο τίθενται οι βάσεις για την προστασία της αγροτικής περιουσίας, εξασφαλίζοντας ότι οι αγρότες θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις προστατεύοντας την ακίνητη περιουσία τους.

Στο πλαίσιο αυτό, με δελτίο τύπου που εξέδωσε στις 16.06.2025, η QUANT ανακοίνωσε ότι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Ανώνυμη Εταιρεία, Ειδικός Εκκαθαριστής Πιστωτικών Ιδρυμάτων», ανέθεσε, υπό την ιδιότητά της ως ειδικού εκκαθαριστή, στην εταιρεία «QQUANT MASTER SERVICER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π.», τη διαχείριση των απαιτήσεων των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων έναντι αγροτών, φυσικών και νομικών προσώπων και αγροτικών συνεταιρισμών, στο πλαίσιο του ν. 5072/2023 και των διατάξεων που διέπουν την ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ανάθεση αυτή δεν μεταβάλλει τη νομική θέση των οφειλετών ούτε τους όρους αποπληρωμής των οφειλών. Τα Π.Ι.Υ.Ε.Ε. παραμένουν οι αποκλειστικοί δικαιούχοι των απαιτήσεων και η ΡQH ο ειδικός εκκαθαριστής τους.

Με τις ανωτέρω παρεμβάσεις τίθενται οι βάσεις για πιο αποτελεσματική και στοχευμένη διαχείριση των παλαιών αγροτικών οφειλών, με έμφαση όχι μόνο στην είσπραξη, αλλά και στη διατήρηση της παραγωγικής δραστηριότητας, της αγροτικής περιουσίας και των συνεταιριστικών υποδομών, όπου αυτό είναι εφικτό στο πλαίσιο της νομιμότητας και των κανόνων ειδικής εκκαθάρισης.

Επί του δεύτερου ερωτήματος, περί θέσπισης άμεσης αναστολής πλειστηριασμών περιουσιακών στοιχείων αγροτικών συνεταιρισμών μέχρι τη ρύθμιση των οφειλών τους

Ως προς το δεύτερο ερώτημα, επισημαίνεται ότι η θέσπιση οριζόντιας αναστολής πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για συγκεκριμένη κατηγορία οφειλετών αποτελεί ζήτημα ειδικής νομοθετικής, οικονομικής και θεσμικής αξιολόγησης από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα. Μία τέτοια παρέμβαση πρέπει να συνεκτιμά την προστασία της συνεταιριστικής περιουσίας και της αγροτικής παραγωγής, αλλά και την ασφάλεια των συναλλαγών, τα δικαιώματα των πιστωτών, τους κανόνες ειδικής εκκαθάρισης, τις εποπτικές δεσμεύσεις και την ανάγκη αποφυγής οριζόντιων λύσεων που ενδέχεται να υπονομεύσουν τη βιώσιμη ρύθμιση.

Η Γενική Γραμματεία δεν έχει αυτοτελή αρμοδιότητα να αναστέλλει πλειστηριασμούς ή να παρεμβαίνει σε ατομικές διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της, υφίστανται ήδη εργαλεία ρύθμισης οφειλών, ιδίως ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός του ν. 4738/2020, μέσω των οποίων μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου και εφόσον ο οφειλέτης κινηθεί εγκαίρως, να αποτραπεί ή να ανασταλεί η κλιμάκωση μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης.

Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός παρέχει τη δυνατότητα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων και συνεταιριστικών σχημάτων που πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, να ρυθμίζουν συνολικά τις οφειλές τους προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τους χρηματοδοτικούς φορείς και τους διαχειριστές απαιτήσεων. Η υπαγωγή και τήρηση ρύθμισης μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, να συνδέεται με την αποτροπή κλιμάκωσης ή την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης.

Σύμφωνα με τις εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, μέχρι το τέλος Ιουνίου 2026 έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 64.406 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών, οι οποίες αντιστοιχούν σε 19,67 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών. Από αυτές, περίπου 33.000 αφορούν διμερείς ρυθμίσεις, ήτοι ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου, και περίπου 31.000 αφορούν πολυμερείς ρυθμίσεις.

Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων κατά το τελευταίο εξάμηνο υπερβαίνει τις 2.250. Ειδικά τον Ιούνιο 2026, οι επιτυχείς ρυθμίσεις ανήλθαν σε 1.800, ύψους αρχικών οφειλών 458 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, οι νέες εκκινήσεις και οι οριστικές υποβολές συνεχίζονται σε υψηλά επίπεδα, ήτοι περίπου 6.100 και 3.300 αντιστοίχως, γεγονός που αποτυπώνει αυξημένο ενδιαφέρον των πολιτών και επιχειρήσεων για την αξιοποίηση του Μηχανισμού, ιδίως μετά τις πρόσφατες παρεμβάσεις διεύρυνσης της περιμέτρου των δικαιούχων της αυτοματοποιημένης λύσης.

Από την έναρξη εφαρμογής της σχετικής θεσμοθέτησης έως σήμερα, περίπου το ένα τέταρτο των ρυθμίσεων συνδέεται με την τελευταία νομοθετική παρέμβαση για τη μεσαία τάξη, ήτοι τον ν. 5193/2025, με τον οποίο ενισχύθηκε η υποχρεωτικότητα αποδοχής της αυτοματοποιημένης πρότασης για τους επιλέξιμους οφειλέτες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον νόμο.

Περαιτέρω, οι απορρίψεις από οφειλέτες ανέρχονται σε 20% στις πολυμερείς ρυθμίσεις και σε 16% στις διμερείς ρυθμίσεις, ενώ το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων από τους χρηματοδοτικούς φορείς, στο πλαίσιο της πλατφόρμας του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, ανέρχεται σε 78%. Το ποσοστό αυτό παρουσιάζεται και ονομαστικά, παρέχοντας πληροφόρηση ανά χρηματοδοτικό φορέα και ενισχύοντας τη διαφάνεια ως προς τη συμμετοχή των πιστωτών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και το ότι, από την έναρξη εφαρμογής της σχετικής θεσμοθέτησης, 584 οφειλέτες έχουν καταφέρει να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής. Το στοιχείο αυτό καταδεικνύει ότι το υφιστάμενο πλαίσιο δεν

λειτουργεί μόνο ως μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, αλλά και ως πρακτικό εργαλείο αποτροπής άμεσων μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, εφόσον αξιοποιηθεί εγκαίρως από τον οφειλέτη.

Πέραν των άνω ειδικών διατάξεων, υπενθυμίζεται ότι οι οφειλέτες είχαν και εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν όλα τα χρέη τους, μέσω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης, καθώς η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη – 2η Ευκαιρία», τον Κώδικα Δεοντολογίας ν. 4224/2013, αφετέρου προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας, όπως ο ν. 4916/2022, άρθρα 13 επ., για το «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών».

Με τον νόμο 5313/2026 «Μέτρα αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης και ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών, μισθολογικές και φορολογικές διατάξεις, ρυθμίσεις για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου, ρυθμίσεις για την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και βελτίωση του πλαισίου για τα παίγνια, ρυθμίσεις για την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία και λοιπές διατάξεις» (Α' 102), η Κυβέρνηση προχώρησε σε νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίες ενισχύουν περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους και αποτροπής των συνεπειών της αναγκαστικής είσπραξης, με την πρόσθετη παροχή ουσιαστικών εργαλείων ρύθμισης, επανεκκίνησης και αποκατάστασης της οικονομικής λειτουργίας όλων των πολιτών που επιδιώκουν να καταστούν συνεπείς και οι οποίες εισάγουν μια σημαντική αλλαγή σε σχέση με την προστασία της πρώτης κατοικίας όλων των οφειλετών.

Ειδικότερα, η νέα ρύθμιση δίνει για πρώτη φορά τη δυνατότητα στους οφειλέτες, ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης ρύθμισης των οφειλών τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού, να διαχωρίζουν την κύρια κατοικία τους από την υπόλοιπη περιουσία τους, ώστε να επιτυγχάνουν μεγαλύτερο «κούρεμα» και χαμηλότερες μηνιαίες δόσεις. Οι οφειλέτες θα μπορούν να επιλέγουν την προστασία της πρώτης κατοικίας τους, με αντάλλαγμα τη ρευστοποίηση των λοιπών περιουσιακών στοιχείων. Με τη νέα ρύθμιση που ήδη επεξεργάζεται η Υπηρεσία μας, το ύψος του «κουρέματος» και της μηνιαίας δόσης θα διαμορφώνεται με βάση την αξία της πρώτης κατοικίας του οφειλέτη σε σχέση με το συνολικό του χρέος προς τους χρηματοδοτικούς φορείς. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή θα είναι ταχεία, ώστε να προσφέρει μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τα χρέη τους και να διασφαλίσουν την κατοικία τους.

Όπως γίνεται απολύτως κατανοητό, με την εν λόγω βελτίωση του εξωδικαστικού μηχανισμού ο οφειλέτης, εάν το επιθυμεί, θα μπορεί να επιλέγει τη διάσωση μόνον της κύριας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή ο εξωδικαστικός, στον υπολογισμό της παραγόμενης πρότασης, θα λαμβάνει υπόψιν μόνον την αξία της υπό διάσωση κύριας κατοικίας και όχι των λοιπών περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος-οφειλέτη. Ως αποτέλεσμα, η δόση και τα κουρέματα των οφειλών του θα είναι ουσιαστικά βελτιωμένα και ανταποκρινόμενα μόνον στην αξία της κατοικίας και των εισοδημάτων του, θα διασώζεται η κύρια κατοικία του, ενώ τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία θα εκποιούνται μέσω διαδικασίας ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Πέραν όλων των ανωτέρω, και πρόσθετα των μέτρων που αφορούν την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου προστασίας της κύριας κατοικίας με τον ίδιο νόμο 5313/2026, η Κυβέρνηση προχώρησε σε νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίες ενισχύουν περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπισης

του ιδιωτικού χρέους και αποτροπής των συνεπειών της αναγκαστικής είσπραξης, με την πρόσθετη παροχή ουσιαστικών εργαλείων ρύθμισης, επανεκκίνησης και αποκατάστασης της οικονομικής λειτουργίας όλων των πολιτών, επαγγελματιών και επιχειρήσεων που επιδιώκουν να καταστούν συνεπείς.

Πρώτον, θεσπίζεται δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οφειλέτης του Δημοσίου θα μπορεί να επιτυγχάνει την άρση της κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού, εφόσον εξοφλήσει τουλάχιστον το 25% της οφειλής του και, συγχρόνως, ρυθμίσει τις λοιπές οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, καθώς αποκαθιστά την πρόσβαση του οφειλέτη στο τραπεζικό σύστημα και επιτρέπει τη διατήρηση ενός αναγκαίου επιπέδου ρευστότητας για την κάλυψη βασικών αναγκών νοικοκυριών, ελεύθερων επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

Η παρέμβαση αυτή συνδέεται άμεσα με το αίτημα προστασίας από αναγκαστικά μέτρα, διότι αντιμετωπίζει μία από τις πλέον επαχθείς συνέπειες της αναγκαστικής είσπραξης, ήτοι τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, χωρίς όμως να καταργεί την υποχρέωση ρύθμισης και σταδιακής αποπληρωμής των οφειλών.

Δεύτερον, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών. Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και οφειλετών με συνολικές οφειλές από 5.000 ευρώ έως 10.000 ευρώ, ενώ μέχρι σήμερα το κατώτατο όριο ένταξης ήταν οι 10.000 ευρώ. Η διεύρυνση αυτή είναι κρίσιμη, διότι εντάσσει στο προστατευτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο μικρότερους οφειλέτες, οι οποίοι μέχρι σήμερα δεν μπορούσαν να αξιοποιήσουν τον μηχανισμό, παρά το γεγονός ότι και για αυτούς η συσσώρευση μικρότερων οφειλών μπορεί να οδηγήσει σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης ή είσπραξης. Με την ένταξη και των μικρότερων αυτών οφειλών στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό διευρύνεται αντίστοιχα και η προστατευτική λειτουργία του πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αναστολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τη διαδικασία και μετά την επίτευξη ρύθμισης, σύμφωνα με τους όρους του ν. 4738/2020.

Τρίτον, θεσπίζεται νέα δυνατότητα ρύθμισης έως 72 δόσεων για παλαιές αρρύθμιστες οφειλές. Η εξαγγελθείσα ρύθμιση αφορά οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 31.12.2023 και δεν τελούσαν σε καθεστώς ρύθμισης κατά την 21.04.2026. Ως προϋπόθεση υπαγωγής προβλέπεται είτε η αποπληρωμή είτε η ρύθμιση τυχόν νεότερων ληξιπρόθεσμων οφειλών, δηλαδή οφειλών που δημιουργήθηκαν μετά το 2023, μέσω της πάγιας ρύθμισης. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας καταβολής έχει ανακοινωθεί ότι θα ανέρχεται σε 30 ευρώ, ενώ το επιτόκιο θα είναι το αντίστοιχο της πάγιας ρύθμισης άνω των 12 δόσεων. Η ρύθμιση αυτή λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό. Παρέχει μια ευρεία δυνατότητα τακτοποίησης παλαιών φορολογικών και ασφαλιστικών εκκρεμοτήτων, ώστε οι οφειλέτες να επανέλθουν σε καθεστώς ρύθμισης, να περιορίσουν τον κίνδυνο λήψης ή συνέχισης μέτρων αναγκαστικής είσπραξης και να αποκαταστήσουν τη φορολογική και ασφαλιστική τους συνέπεια. Παράλληλα, η ρύθμιση των 72 δόσεων λειτουργεί ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό εργαλείο σε σχέση με τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό, ανάλογα με το τι είναι συμφερότερο για κάθε οφειλέτη, ενώ μέσω του Εξωδικαστικού εξακολουθεί να υφίσταται, κατά περίπτωση, δυνατότητα διαγραφής μέρους της οφειλής. Οι ανωτέρω διατάξεις ενισχύουν περαιτέρω την απάντηση της Πολιτείας στο ζήτημα των αναγκαστικών μέτρων. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται ουσιαστική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους, χωρίς να ενθαρρύνεται η στρατηγική αθέτηση πληρωμών.

Τέταρτον, επισημαίνεται ότι προωθήθηκε η νομοθετική ρύθμιση για την αύξηση του ορίου του ακατάσχετου τραπεζικών λογαριασμών φυσικών προσώπων για οφειλές έναντι του Δημοσίου και

ιδιωτών, με τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4161/2013 και της παρ. 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με τη ρύθμιση αυτή, προβλέπεται ότι καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό, καθώς και τοποθετήσεις σε λογαριασμό πληρωμών στα εγκατεστημένα στη χώρα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρύματα πληρωμών, είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων εξακοσίων (1.600) ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο ίδρυμα. Ειδικά ως προς τις οφειλές προς το Δημόσιο, η ρύθμιση προβλέπει αντίστοιχη τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 33 του ΚΕΔΕ, με αντικατάσταση του υφιστάμενου ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ από το ποσό των χιλίων εξακοσίων (1.600) ευρώ. Για την εφαρμογή του ακατάσχετου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ. Συνεπώς, αντί μίας οριζόντιας και άνευ προϋποθέσεων αναστολής, η οποία θα απαιτούσε ειδική νομοθετική αξιολόγηση, το ισχύον πλαίσιο επιδιώκει την προστασία της περιουσίας μέσω βιώσιμων και θεσμικά ελεγχόμενων ρυθμίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, την αξία των εξασφαλίσεων, τα δικαιώματα των πιστωτών και την ανάγκη διατήρησης της παραγωγικής δραστηριότητας.

Επί του τρίτου ερωτήματος, σχετικά με τη διαφάνεια στον υπολογισμό οφειλών, τόκων και προσαυξήσεων από εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων και την εποπτεία τους

Ως προς το τρίτο ερώτημα, επισημαίνεται ότι με τον ν. 5072/2023 έχει ενισχυθεί σημαντικά το πλαίσιο διαφάνειας, ενημέρωσης και εποπτείας των αγοραστών και διαχειριστών πιστώσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 5072/2023, μετά από μεταβίβαση των δικαιωμάτων πιστωτή στο πλαίσιο σύμβασης πίστωσης ή της ίδιας της μη εξυπηρετούμενης σύμβασης πίστωσης, καθώς και όποτε ζητείται από τον δανειολήπτη, ο αγοραστής πιστώσεων ή ο διαχειριστής πιστώσεων αποστέλλει στον δανειολήπτη γνωστοποίηση σε σαφή και κατανοητή γλώσσα, σε χαρτί ή σε άλλο σταθερό μέσο.

Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για την πραγματοποιηθείσα μεταβίβαση, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας μεταβίβασης, τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του αγοραστή πιστώσεων, τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του διαχειριστή πιστώσεων, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που οφείλει ο δανειολήπτης κατά τον χρόνο της γνωστοποίησης, με αναλυτική καταγραφή των ποσών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες και άλλες επιτρεπόμενες χρεώσεις.

Επιπλέον, οι αγοραστές και οι διαχειριστές πιστώσεων υποχρεούνται, με σκοπό τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της διαφάνειας των συναλλαγών, να διαθέτουν ηλεκτρονικό σύστημα προσωποποιημένης πληροφόρησης, μέσω του οποίου ο δανειολήπτης λαμβάνει άμεση ενημέρωση για την οφειλή του. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες, τυχόν άλλες χρεώσεις, το ισχύον επιτόκιο, την περιοδικότητα των δόσεων, το ύψος τους, την ημερομηνία πληρωμής κάθε δόσης, το τρέχον υπόλοιπο και τον λογαριασμό εξυπηρέτησης της οφειλής.

Με τον τρόπο αυτό, ο δανειολήπτης έχει θεσμικά κατοχυρωμένο δικαίωμα πρόσβασης σε βασικά και αναλυτικά στοιχεία της απαίτησης, ώστε να μπορεί να ελέγχει την εξέλιξη της οφειλής, τον τρόπο υπολογισμού τόκων και χρεώσεων και τα στοιχεία εξυπηρέτησης της ρύθμισης.

Ως προς την εποπτεία, στον ν. 5072/2023 προβλέπεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, μπορούν να ζητούν στοιχεία και πληροφορίες από αγοραστές πιστώσεων, αντιπροσώπους, διαχειριστές πιστώσεων, παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών

στους οποίους έχουν ανατεθεί εξωτερικά δραστηριότητες διαχείρισης, δανειολήπτες και κάθε άλλο πρόσωπο ή δημόσια αρχή, για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, τη διερεύνηση παραβάσεων και την επιβολή διοικητικών ποινών και διορθωτικών μέτρων.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια αρχή, μπορεί να ασκεί τις προβλεπόμενες εποπτικές εξουσίες, να διενεργεί ελέγχους, να προβαίνει στις αναγκαίες έρευνες και να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και διορθωτικά μέτρα. Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ανάκληση άδειας λειτουργίας, εντολή ή σύσταση συμμόρφωσης, διοικητικά χρηματικά πρόστιμα, δημόσια ανακοίνωση της παράβασης και, κατά περίπτωση, προσωρινή απαγόρευση ή οριστική απομάκρυνση φυσικών προσώπων από την άσκηση καθηκόντων.

Περαιτέρω, σε περίπτωση παράβασης υποχρεώσεων που αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων και την ιδιωτική ζωή των δανειοληπτών, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ασκεί τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων, τον ν. 4624/2019 και το ειδικό πλαίσιο του ν. 5072/2023.

Επιπλέον, σε ειδικώς προβλεπόμενες περιπτώσεις παραβάσεων του άρθρου 28 του ν. 5072/2023, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλει κυρώσεις, όπως εντολή ή σύσταση συμμόρφωσης, διοικητικά χρηματικά πρόστιμα μέγιστου ύψους έως πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ, δημόσια ανακοίνωση της παράβασης και, κατά περίπτωση, προσωρινή απαγόρευση ή οριστική απομάκρυνση φυσικών προσώπων από την άσκηση καθηκόντων. Οι εποπτικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ασκούνται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, κατά το μέρος που προβλέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Γραμματεία δέχεται και ελέγχει καταγγελίες οφειλετών και δανειοληπτών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της. Κατά την εξέταση καταγγελιών, η Γενική Γραμματεία δύναται να αιτείται στοιχεία και απόψεις από τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις και, εφόσον διαπιστωθεί παράλειψη ή σφάλμα, να ζητεί την αποκατάστασή του και την ενημέρωση του δανειολήπτη, καθώς και, όπου συντρέχει περίπτωση, την αποκατάσταση εξόδων στα οποία αυτός υπεβλήθη.

Αξιοσημείωτο είναι ότι με τον πρόσφατο ν. 5301/2026 προβλέφθηκε περαιτέρω ενίσχυση της διαδικασίας ελέγχου και επεξεργασίας καταγγελιών για ελεγχόμενα θέματα παρατυπιών Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, μέσω οργανωτικής αναδιάρθρωσης της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η σύσταση ειδικού Τμήματος Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους, με αντικείμενο την επεξεργασία καταγγελιών πολιτών και νομικών προσώπων έναντι ενεργειών χρηματοδοτικών φορέων.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το θεσμικό πλαίσιο περιλαμβάνει πλέον συγκεκριμένες υποχρεώσεις διαφάνειας, προσωποποιημένης ενημέρωσης, εποπτείας και κυρώσεων για τους αγοραστές και διαχειριστές πιστώσεων, καθώς και οργανωμένη διαδικασία υποβολής και επεξεργασίας καταγγελιών.

Κατά συνέπεια, ως προς τις οφειλές αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών προς την πρώτη Αγροτική Τράπεζα, έχει ήδη θεσπιστεί ειδικό πλαίσιο με τα άρθρα 23 έως 26 του ν. 5184/2025, το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης των σχετικών απαιτήσεων, στη δυνατότητα αξιοποίησης διαχειριστών με δυνατότητα αναχρηματοδότησης και στη στήριξη της αγροτικής οικονομίας. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η ανάθεση από την ΡQH στην «QUANT MASTER SERVICER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π.» της διαχείρισης των απαιτήσεων των υπό ειδική

εκκαθάριση πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων έναντι αγροτών, φυσικών και νομικών προσώπων και αγροτικών συνεταιρισμών, χωρίς να μεταβάλλεται η νομική θέση των οφειλετών ή οι όροι αποπληρωμής των οφειλών.

Ως προς το ζήτημα των πλειστηριασμών, η θέσπιση οριζόντιας αναστολής αποτελεί ζήτημα ειδικής νομοθετικής αξιολόγησης από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα. Παράλληλα, υφίστανται εργαλεία ρύθμισης και αποτροπής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, ιδίως μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, ο οποίος μέχρι το τέλος Ιουνίου 2026 έχει οδηγήσει σε 64.406 επιτυχείς ρυθμίσεις, συνολικού ύψους 19,67 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, ενώ 584 οφειλέτες έχουν αναστείλει προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής. Το πλαίσιο αυτό ενισχύεται περαιτέρω με τις πρόσφατες και προωθούμενες παρεμβάσεις για διεύρυνση του Εξωδικαστικού, ενίσχυση της υποχρεωτικότητας αποδοχής ρυθμίσεων, άρση κατασχέσεων τραπεζικών λογαριασμών, αύξηση του ακατάσχετου ορίου για φυσικά πρόσωπα, νέα ρύθμιση παλαιών οφειλών και στοχευμένη προστασία κύριας κατοικίας, όπου οι παρεμβάσεις αυτές έχουν εφαρμογή.

Τέλος, ως προς τη διαφάνεια στον υπολογισμό οφειλών, τόκων και προσαυξήσεων από εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων, το ισχύον πλαίσιο του ν. 5072/2023 προβλέπει συγκεκριμένες υποχρεώσεις γνωστοποίησης, προσωποποιημένης ενημέρωσης και αναλυτικής πληροφόρησης των δανειοληπτών, καθώς και εποπτικές και κυρωτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος, της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και, στις ειδικώς προβλεπόμενες περιπτώσεις, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες ασκούνται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Η Γενική Γραμματεία παραμένει στη διάθεση πολιτών, επιχειρήσεων, αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών για ενημέρωση και υποστήριξη ως προς τα εργαλεία ρύθμισης οφειλών και τις διαδικασίες υποβολής καταγγελιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση